

Riigi Tugiteenuste Keskus
Lõkke 4, 10122 Tallinn
toetused@rtk.ee

16.05.2025

VAIE

RIIGI TUGITEENUSTE KESKUSE 16.04.2025 OTSUSELE NR 11.2-1/25/1848

Vaide esitaja (toetuse saaja):

Sihtasutus Kuressaare Haigla
Registrikood: 90004059
Aia tn 25, 93815 Kuressaare
E-post: haigla@saarehaigla.ee

Vaide esitaja esindajad:

Mart Moorlat
Hankeekspert OÜ
Kajaka tee 22, Harku vald 76909
E-post: info@hankeekspert.ee, tel: +3725117579

Toetuse saaja
taotlus:

1. Tunnistada Riigi Tugiteenuste Keskuse 16.04.2025 nr 11.2-1/25/1848 OTSUS finantskorrektsiooni tegemise kohta ja taotluse rahuldamise otsuse muutmise kohta kehtetuks ja lõpetada otsuses välja toodud asjaolude suhtes menetlus.

1. VAIDE OBJEKT

- 1.1. Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi **rakendusüksus** või **RTK**) edastas **16.04.2025** toetuse saajale finantskorrektsiooni otsuse nr **11.2-1/25/1848** (edaspidi **otsus**).
- 1.2. RTK otsustas teha finantskorrektsiooni otsuse projekti „SA Kuressaare Haigla psühhiaatriaosakonna rekonstrueerimine, magnetresonantstomograafi soetamine ja vastavate ruumide väljaehitamine” (struktuuritoetuse registris projekti nr 2014-2020.15.02.21-0006; edaspidi **projekt**) osas.
- 1.3. RTK tegi SA Kuressaare Haigla (edaspidi toetuse saaja) projekti osas finantskorrektsiooni otsuse nr 11.1-12/23/1127 projektis kajastatud riigihanke nr 250554 „MRT ruumide väljaehitamine” abikõlblike kulude vähendamiseks 5% võrra. Finantskorrektsiooni otsuse tegemise põhjuseks oli riigihankes nr 250554 nõutust 3 päeva lühem pakkumuste esitamise tähtaeg, kuna toetuse saaja oli riigihanke eeldatava maksumuse valesti arvestanud.
- 1.4. Toetuse saaja esitas rakendusüksusele 05.10.2023 otsuse peale vaide, milles taotles 06.09.2023 finantskorrektsiooni otsuse nr 11.1-12/23/1127 kehtetuks tunnistamist ja menetluse lõpetamist otsuses välja toodud asjaolude suhtes.

- 1.5. RTK jättis 30.10.2023 vaideotsusega nr 11.2-55/23/1268 vaide rahuldamata.
- 1.6. Toetuse saaja esitas Tallinna Halduskohtule 29.11.2023 kaebuse RTK 06.09.2023 finantskorrektsiooni otsuse nr 11.1-12/23/1127 ja 30.10.2023 vaideotsuse nr 11.2-55/23/1268 tühistamiseks.
- 1.7. Tallinna Halduskohus tühistas 26.06.2024 otsusega nr 3-23-2701 RTK 06.09.2023 otsuse nr 11.1-12/23/1127 ja 30.10.2023 vaideotsuse nr 11.2 55/23/1127.
- 1.8. RTK muutis 31.07.2024 otsusega nr 11.2-55/24/891 Tallinna Halduskohtu poolt 26.06.2024 kohtuotsusega haldusasjas nr 3-23-2701 tühiseks tunnistatud otsust ja nõudis toetuse saajalt riigihanke nr 250554 osas abikõlblike kulude vähendamiseks 2%.
- 1.9. Toetuse saaja esitas 30.08.2024 otsuse peale vaide, milles taotles 31.07.2024 finantskorrektsiooni otsuse nr 11.2-55/24/891 kehtetuks tunnistamist ja menetluse lõpetamist otsuses välja toodud asjaolude suhtes, kuna otsusel puudus õiguslik alus.
- 1.10. RTK tunnistas 03.10.2024 on viga ning vaideotsusega nr 11.2-55/24/1161 tühistas finantskorrektsiooni otsuse nr 11.2-55/24/891, millel puudus õiguslik alus.
- 1.11. 16.04.2025 esitas RTK uue finantskorrektsiooni otsuse nr 11.2-1/25/1848, millega otsustati vähendada riigihankega nr 250554 seotud abikõlblike kulusid 2% võrra.
- 1.12. Toetuse saaja vaidleb uuele otsusele nr 11.2-1/25/1848 täies ulatuses vastu. Otsuses sisalduvad järeldused on ebaõiged ja põhjendamatud ning otsusel puudub õiguslik alus.

2. Faktilised asjaolud riigihanke „MRT ruumide väljaehitamine“ eeldatava maksumuse osas

- 2.1. Toetuse saaja korraldas projekti „Kuressaare Haigla psühhiaatriaosakonna rekonstrueerimine, magnetresonantstomograafi soetamine ja vastavate ruumide väljaehitamine“ raames kolm riigihankemenetlust.
- 2.2. Psühhiaatriaosakonna rekonstrueerimiseks korraldati riigihange „Psühhiaatriaosakonna rekonstrueerimine“ viitenumbriga 237728. Riigihange oli RTK soovitusel jagatud 5 osaks (halb soovitus). Hankemenetluse tulemusel sõlmiti viis lepingut, maksumusega 593 512,08 eurot, millele lisandus käibemaks. Toetuse saaja ei ole psühhiaatriaosakonna rekonstrueerimiseks toetust palunud. Ehitustööd summas 712 214,05 eurot rahastati haigla eelarvest.
- 2.3. Magnetresonantstomograafi ostmiseks korraldati riigihanke „Magnetresonantstomograafi ostmine“ viitenumbriga 243498 (MRT). Hankemenetluse tulemusel sõlmiti 18.04.2022 Siemensiga meditsiiniseadmete hankeleping nr 1-1431/243498 maksumusega 820 000,00 eurot, millele lisandus käibemaks. Toetuse saaja palus MRT seadme ostmiseks toetust 984 000,00 eurot. RTK nõudis alusetult tagasi 25% lepingu maksumusest. RTK loobus nõudest Tallinna Halduskohus.
- 2.4. Vastavalt hankelepingule nr 1-1431/243498 (18.04.2022) pidi Siemens esitama kuu aja jooksul MRT seadme ja Faraday kambri/RF puuri joonised ning insenertehniliste kommunikatsioonide tingimused ja nõuded.
- 2.5. **19.05.2022** esitas Siemens MRT seadme joonised ja ruumi tehnilised tingimused.
- 2.6. **23.05.2022** avaldas toetuse saaja hanketeate „MRT ruumide väljaehitamine“ viitenumbriga

250554, millega soovis paigaldada haigla olemasolevatesse ruumidesse B korpuse 2. korrusele MRT seadme koos Faraday kambri/RF puuriga ning välja ehitada kõik seadme tööks vajalikud ruumid ja insenertehnilised kommunikatsioonid. Hankelepingu täitmise tähtaeg oli 5 kuud pärast hankelepingu sõlmimist.

- 2.7. Toetuse saaja avaldas hanke teadmises, et riigihanke eeldatav maksumus on **100 000 eurot** (vt riigihanke 250554 juurde lisatud hanke eeldatavat maksumust). Haigla ei saanud ehitushanget enne avaldada, kui Siemens MRT seadme paigaldusjoonised ja tingimused esitab.
- 2.8. Toetuse saaja ei olnud teadlik, et MRT ruumide väljaehitamine võiks nii palju maksta. **Hankija eeldas, et haigla olemasolevaid insenertehnilisi kommunikatsioone on võimalik kasutada.**
- 2.9. Vastavalt RHS § 93 lg 1 p 1 ei või avatud hankemenetluses olla pakkumuste esitamise tähtaeg lühem kui **15 päeva** hanketeate registrile esitamisest arvates, välja arvatud ehitustööde hankelepingu puhul, kui riigihanke eeldatav maksumus on võrdne riigihanke piirmääraga või ületab seda, kuid on väiksem rahvusvahelisest piirmäärast ja kogu hankemenetluse teabevahetus toimub elektrooniliselt.
- 2.10. Vastavalt RHS võib ehitushanke, mille eeldatav maksumus on 100 000 eurot, pakkumuse esitamise tähtaeg olla **15 päeva**. Toetuse saaja ei lähtunud siinjuures RHS vaid ehituse heast tavast, mille kohaselt jäetakse ehitustööde pakkumuseks aega **21 päeva**.
- 2.11. Toetuse saaja jättis ehitustööde pakkumuse koostamiseks **22 päeva**.
- 2.12. Hankemenetluse käigus küsimusi ei esitatud, kuna tingimused olid kõikidele pakkujatele arusaadavad ja pakkumuse esitamiseks ei soovinud ka ükski pakkuja tähtaja pikendamist.

3. Toetuse saaja sisulised vastuväited

- 3.1. Vaidlust ei ole selles osas, et toetuse saaja on riigihanke nr 250554 eeldatava maksumuse valesti arvestanud.
- 3.2. Riigihanketele nr 250554 „MRT ruumide väljaehitamine“ laekus 3 pakkumust, mis kõik ületasid riigihanke eeldatavat maksumust:

Nr	Pakkuja	Maksumus	Pakkumuse nr
1.	Tesman Ehitus OÜ (14187812)	359 771,50 €	379594
2.	Pihla Grupp OÜ (12111070)	345 398,90 €	381817
3.	OÜ Wolkar (12727799)	410 850,00 €	382023

- 3.3. Pakkumiste analüüsimisel selgus, et **MRT seadme ruumile esitatud nõuded on oluliselt kõrgemad, kui haigla olemasolevad insenertehnilised kommunikatsioonid võimaldavad** ja need tuleb kõik uued ehitada (tugev- ja nõrkvoolu trassid, ventilatsiooni ja jahutuse trassid, vee ja kanalisatsiooni trass, meditsiinilise gaasi trass MRT tehnikaruumi, Faraday kambri nõuded jne).
- 3.4. Toetuse saaja arvestas eeldatava maksumuse arvutamise juures, **et haigla olemasolevaid insenertehnilisi kommunikatsioone on võimalik kasutada.**
- 3.5. Toetuse saaja kaalus hankemenetluse tühistamist, kuna kõik pakkumused ületasid eeldatavat

maksumust, kuid arvestas ka seda, et kõik 3 pakkumust olid sarnaste maksumustega ja uue hankemenetluse korraldamine ei tagaks paremat tulemust. Pigem vastupidi, kuna ehitushinnad tõusid.

- 3.6. Otsuse tegemisel kaalus toetuse saaja ka tähtaegasid. Uue hankemenetluse korraldamine võtaks aega vähemalt 2 kuud ja see oleks seadnud ohtu projekti abikõlblikkuse perioodi. Lisaks oli MRT seade juba tellitud ja tarne tähtajad kokku lepitud.
- 3.7. RTK väide, et kolme päeva jooksul oleks võimalik olnud veel pakkumusi saada, on vale.
- 3.8. Vastavalt riigihanke alusdokumendi punktile 1.10, saab pakkumuse esitada üksnes pärast hankelepingu täitmise kohaga tutvumist (RHS § 77 lg 4 p 10).
- 3.9. Olemasoleva olukorraga tutvusid kõik kolm pakkujat. Rohkem huvilisi hankelepingu täitmise kohaga tutvumisteks toetuse saajale ei esitatud.
- 3.10. **RTK ei ole oma otsuses arvestanud toetuse saaja selgitustega.**
- 3.11. RTK õiguslik põhjendus tugineb ainult RHS § 93 lg 1 ehk puudevale 3 päevale, mis arvestades hankemenetlust on ebaoluline. Toetuse saaja leiab, et **tegemist ei ole olulise rikkumisega**, kuna antud juhul tuleb arvestada ka muid asjaolusid:
- 3.12. **Esiteks:** toetuse saaja ei olnud teadlik, et MRT ruumide väljaehitamine võiks nii palju maksta. Hankija eeldas, et haigla olemasolevaid insenertehnilisi kommunikatsioone on võimalik kasutada.
- 3.13. **Teiseks:** hankelepingu täitmise kohaga tutvus kolm pakkujat. Olemasoleva olukorraga tutvutakse üldjuhul vähemalt nädal enne pakkumuse esitamist, et oleks piisav aeg pakkumuse koostamiseks. Täiendavaid taotlusi ja küsimusi riigihankes, selles osas ei esitatud.
- 3.14. **Kolmandaks:** oleks uue hankemenetluse korraldamine võtnud aega vähemalt 2 kuud ja see oleks seadnud ohtu projekti abikõlblikkuse perioodi.
- 3.15. **Neljandaks:** olid kõik kolm (3) pakkumust väga sarnaste maksumustega (vahe 5%), mis näitab, et lähteülesanne oli arusaadav ja parema pakkumuse saamine ebatõenäoline.
- 3.16. **Viiendaks:** ehitushinnad tõusid kevadel 2022 märgatavalt ning uued pakkumused oleks tulnud veel kallimad.
- 3.17. **Kokkuvõtteks:** arvestades asjaolusid ei ole toetuse saaja rikkunud ühtegi riigihangete korraldamise üldpõhimõtet. Sanksioneerida toetuse saajat ainult selle eest, et hanke eeldatav maksumus on valesti arvestatud, on eaproportsionaalne. Kolm puuduvat päeva ei olnud hankemenetluse tulemusel olulised.

4. Otsusel puudub õiguslik alus

- 4.1. RTK on oma otsust põhjendus punktis 1.4: Rikkumisele kohaldatav finantskorrektsiooni määr 2%: *Tõenäosus, et riigihankes oleks osalenud pikema pakkumuste esitamise tähtajaga veel pakkujaid, küll on olemas, kuid väike. Usutav on, et RHS nõuete rikkumisega tekitatud kahju EL*

eelarvele sai olla väike ning kahju EL eelarvele ei ületanud 2%. Sellest tulenevalt peab rakendusüksus põhjendatuks kohaldada rikkumisele 2% suurust finantskorrektsiooni.

- 4.2. Haldusakt peab olema põhjendatud ja peab sisaldama konkreetset volitusnormi.
- 4.3. Toetuse saaja leiab, et rakendusüksuse põhjendus on oletuslik ja sellel puudub õiguslik alus.
- 4.4. **Eelkirjeldatud asjaolusid arvestades tuleb finantskorrektsiooni otsus tühistada ja otsuses välja toodud asjaolude suhtes menetlus lõpetada.**

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mart Moorlat
Toetuse saaja esindaja